

всебічно розвинуеною особистістю, що постійно удосконалює свій професійний рівень; сучасний бухгалтер – це комунікабельний, здатний до продуктивного ділового спілкування спеціаліст, який розбирається в питаннях, що більшості людей здаються «китайською грамотою», чимось недосяжним, і водночас бути спокійною, розсудливою, виваженою людиною.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦЯ-ФІНАНСИСТА: ТЕХНОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

*Нагаєв В.М., д-р. пед. наук, професор,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка
Нагаєва Г.О., старший викладач,
Харківський національний аграрний університет
ім. В.В. Докучаєва*

Формування кваліфікованого кадрового потенціалу фінансової галузі розглядається як один із вирішальних важелів подолання економічної кризи в Україні. Особливо актуальним це завдання постає сьогодні – після процесів рецесії, які пов'язані з глобальними перебудовами світової економіки у зв'язку з пандемією covid-19. Перед країною постає вирішення складних завдань, що пов'язані з оздоровлення економічної системи на основі формування висококваліфікованих, творчо обдарованих кадрів фінансової сфери. Передусім, це стосується удосконалення державних стандартів вищої освіти, розробки та впровадження інноваційних педагогічних технологій, оновлення змісту навчання, дидактичних методів, форм та засобів, які сприятимуть розвитку творчих здібностей фахівців-фінансистів відповідно до потреб аграрного сектору економіки України [3].

Методологічною основою підготовки кадрів фінансової галузі за сучасних умов має стати компетентнісний підхід, що передбачає переорієнтацію освітньої парадигми ретрансляції знань, вмінь та навичок на створення умов для активного набуття здобувачами істими професійних компетенцій (внутрішня мотивація, цілепокладання, комунікативні навички, пізнавальна

спрямованість, вміння працювати з інформацією, аналітичні здібності, рефлексивна діяльність, навички саморозвитку та ін.). Професійна компетентність – це інтегративне утворення особистості, яке сформувалося в результаті оволодіння певними компетенціями, що поєднують у собі здатності вирішувати професійні завдання з високим рівнем невизначеності в умовах ризику з метою досягнення більш якісного результату праці. Враховуючі останнє, вважаємо, що основними змістовими компонентами професійної компетентності майбутнього фахівця фінансової сфери мають бути: мотиваційно-ціннісний, гносеологічний, діяльнісний, особистісно-розвивальний [2].

Процес формування професійної компетентності майбутнього фахівця фінансового профілю розглядається нами як технологічна система етапів розвитку компонентного складу професійної компетентності від одного змістового стану до іншого. Формування високого рівня професійної компетентності фахівця можливе за умови розвитку рефлексивної позиції студентів, аналізу власної пізнавальної діяльності. У зв'язку з цим процес підготовки фахівців фінансового профілю має бути спрямований не лише на зміни інтелектуальної сфери студентів (фахових знань, умінь, навичок), а й на розвиток їхньої мотиваційної (мотивація професійного самовдосконалення, потреби досягнення успіху) та ціннісно-рефлексивної структури (професійна самосвідомість, адекватна самооцінка, готовність до постійного саморозвитку) [1].

Важливим технологічним аспектом професійної підготовки майбутніх фахівців фінансової сфери є розробка «Силабусів» - дистанційних навчальних курсів, які являють собою технологічну карту-пам'ятку самостійного вивчення дисципліни і дозволяють здобувачам планувати особистісну стратегію самоуправління навчанням. Дана технологічна карта надається студентам на першій лекції. Вона містить банк необхідної інформації, методичні рекомендації із самостійного вивчення курсу у вигляді навчальних цільових завдань, способів їх вирішення та дистанційних форм контролю. Наприклад, з нашого досвіду, корисним є використання у навчальному процесі системи ділових ігор з фінансової грамотності («Життєвий капітал»), які розвивають вміння та навички майбутніх фахівців

у моториці психологічних процесів аналізу економічних ситуацій та підвищують рівень майбутньої професійної адаптації в умовах виробництва [3].

Педагогічні дослідження авторів доводять необхідність розробки дистанційної технології навчання з використанням цифрових контентів. Дана технологія має реалізувати 3-рівневу управлінську концепцію організації дистанційного навчання: 1 рівень – «педагог-здобувач»; 2 рівень – «здобувач-здобувач»; 3 рівень – «освітній SMART-комплекс-здобувач».

Результати наукових досліджень довели, що запропонована педагогічна модель формування професійної компетентності фахівців-фінансистів в умовах технологічного забезпечення управління навчально-творчою діяльністю студентів дозволяє суттєво підвищити рівень професійних компетенцій здобувачів і, на цій основі покращити якісні показники фахової підготовки кадрів фінансової сфери (мотиваційно-ціннісний, гносеологічний, діяльнісний, особистісно-розвивальний компоненти).

Аналіз професійної підготовки фахівців-фінансистів за умов технологізації управління їх навчально-творчою діяльністю свідчить про істотне збільшення питомої ваги студентів експериментальних груп, які знаходяться на рівні особистісно-розвивального компоненту в структурі професійної компетентності (18 % проти 12 %). Якісний аналіз одержаних результатів засвідчив, що у студентів експериментальних груп превалюють навички саморозвитку, починається формування у студентів нової (удосконаленої) мотиваційної структури навчально-творчої діяльності, що створює передумови для динамічного розвитку професійної компетентності майбутніх фахівців фінансової галузі.

Література.

1. Головань М. С. Формування професійної компетентності майбутніх фахівців фінансового профілю в умовах європейської кредитно-трансферної системи. *Нова педагогічна думка*. №1, 2012. С.139-143.

2. Нагаєв В.М., Абраменко П.О. Формування професійно-творчої компетентності фахівця аграрної сфери. *Наукові праці Полтавської державної академії*. Вип. 2 (5). Т.1. Полтава: ПДАА, 2012. С. 184-189.

3. Нагаєв В.М., Нагаєва Г.О. Дидактичні засади формування кадрового потенціалу аграрної сфери як стратегічного ресурсу розвитку соціально-економічних систем. *Вісник ХНТУСГ: Економічні науки*. Вип. 200. X.: ХНТУСГ, 2019. С. 44-53.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦЯ-ЕКОНОМІСТА

*Недбай О.О. викладач
Чугуєво-Бабчанський лісний коледж*

На сьогоднішній день професія економіста є однією з найбільш затребуваною і високооплачуваною на ринку праці. Економіст входить до числа ключових фахівців установи. Робота професіонала полягає в структуризації ряду необхідних пріоритетів і методів з метою отримання організацією надалі максимального доходу, не зазнавши при цьому значних фінансових втрат.

Економіка держави потребує професійної підготовки фахівців-економістів, які б мали глибокі теоретичні знання та практичні навички, та використовували їх в повсякденній роботі.

Реформування системи вищої економічної освіти спрямоване зараз на підготовку нової генерації професіоналів-економістів, що володіють творчим потенціалом і високим рівнем IQ, здатних побудувати відкрите інформаційне суспільство, орієнтоване на забезпечення матеріальних і духовних потреб людей. При підготовці фахівців економічного напрямку особливе значення надається засвоєнню знань, навичок та умінь в області профільної спеціальності.

Формування професійної компетентності майбутніх економістів, будучи однією з головних цілей освіти, включає формування низки компетенцій студентів вищих навчальних закладів економічного спрямування – економічних університетів, інститутів економіки, економічних факультетів педагогічних університетів тощо. Це обумовлює необхідність планування вищими навчальними закладами відповідного переліку економічних навчальних дисциплін, обов'язкових до вивчення студентами економічних спеціальностей.